

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 35 nr. 13

14. juli 2022

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.: Gørt Hansen

greenland
travel

Angalanissat tulleq
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suliffeqarfittut inniminniinermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 701107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider
Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS - så kører det bare!

Kilalapp Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Mobil 53 24 18 • mail: benny@ka.gl • www.ka.gl

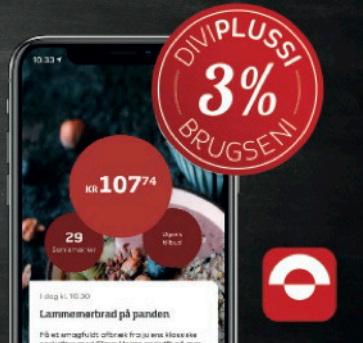
Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppenarsaatitit malinnaavigalugit.

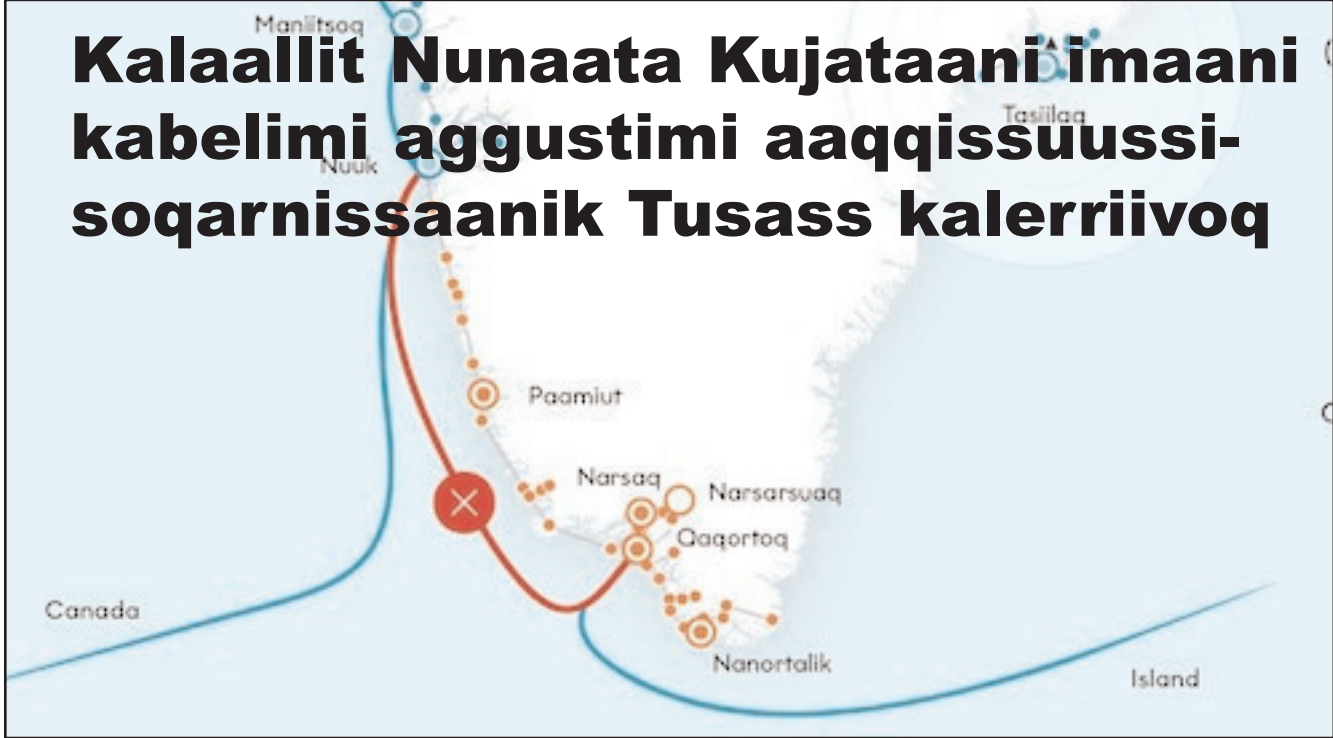
Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsavede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Kalaallit Nunaata Kujataani Imaani kabelimi aggustimi aqqissuussi- soqarnissaanik Tusass kalerriivoq

Kujataani aammalu nunatta avannarpasissortaani imaani kabelimi attaveerunnerit arlallit 2019-imi pipput, taakkulu kinguneraat Kalaallit Nunaanni digitalimik atuinnermut attaveqaatip pingaaruteqarluinnartup imaaliallannerinnakkut kipitinneqarnera. Imaani kabeli maannakkut aamma ajoquteqaqqilerpoq, tamatumuunali kabelimi innaallagialaq ajoquteqalersimavoq ingerlatsinerup isumannaatsuuneranut ajorseriaataasumik, taamaattumik pisariaqarluinnarpoq ajoqutip taassuma piaarnerpaamik aqqissuunneqarnissaa.

Pilersaarutaasumik aqqissuussinissap Kalaallit Nunaata Kujataa tamaat sunnertussaavaa

Aqqissuussinissarli tamatumuuna pilersaarusioreqarsinnaasuvoq, Tusassillu maanna kalerriutigaa aasaq manna kabelip aqqissuunneqarnissaa, tamannalu pissasoq aggustip qiteqqunneraniit sullitattalu attaviinut Nuup kujataaniit-tunut tamanna sunniuteqassasoq. Siusinnerusukkt kalerriutigineqarsimasutut aqqissuussineq aasaanerani ingerlanneqassaaq, tassanilu qulakkearniarneqarpoq suliaqarnerup nalaani sikorsuit anoreruillu kiisalu ulussaarsuit sapinngisamik aqqusaarneqannginnissaat.

Tusassimi Teknikkimut pisortaq Jonas Hasselriis tamanna

pillugu ima oqarpoq:

- Aqqissuussinerup qanoq sivistiginissaa nalunarpoq, sunami tamaat piareersarluaraluaqalutigu aqqissuussinerlu aggustimi aallartissallugu, kabelimik imaannarmi aqqissuussineq umiarsuarm ingerlanneqartussaavoq.

Aqqissuussinerup taamaattumik anori, sila sikullu apeq-quterujussuussapput. Taamaattumik maannakkut kalerriutigaarput aqqissuussinissap aggustip qeqqani aallartinnissaa, sapaatillu akunnerinik arlalinnik sivistissuseqarsinnaanera.

Tusass sullitaminut ajuusaaruteqarpoq

Avaqqunneqarsinnaanngilaq imaani kabelimik aqqissuussinerup sullitatsinnut ajoqutaasinnaanera, teknikkimullu pisortap erseqqissarpaa manna:

- Imaani kabelimi aqqissuussinissap saneqqunneqarsinnaanngitsup qaqugu pinissaanik avammut nalunaaruteqarnerup maannakkut pinera uatsinnut pingaarutilerujussuavoq, Kalaallit Nunaatami kujataamiut sapinngisamik piffissaaluarallartillugu kalerrinneqarsimasariaqarput Nuup kujataani najugalinnut tamanut tamanna sunniuteqartussaammat. Tamatuma sullitatsinnut pisarissersuutaanissaa maannan-

Akisussaalluni aqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iliqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

^{Nutaq}
kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: kujataamiu@gmail.com

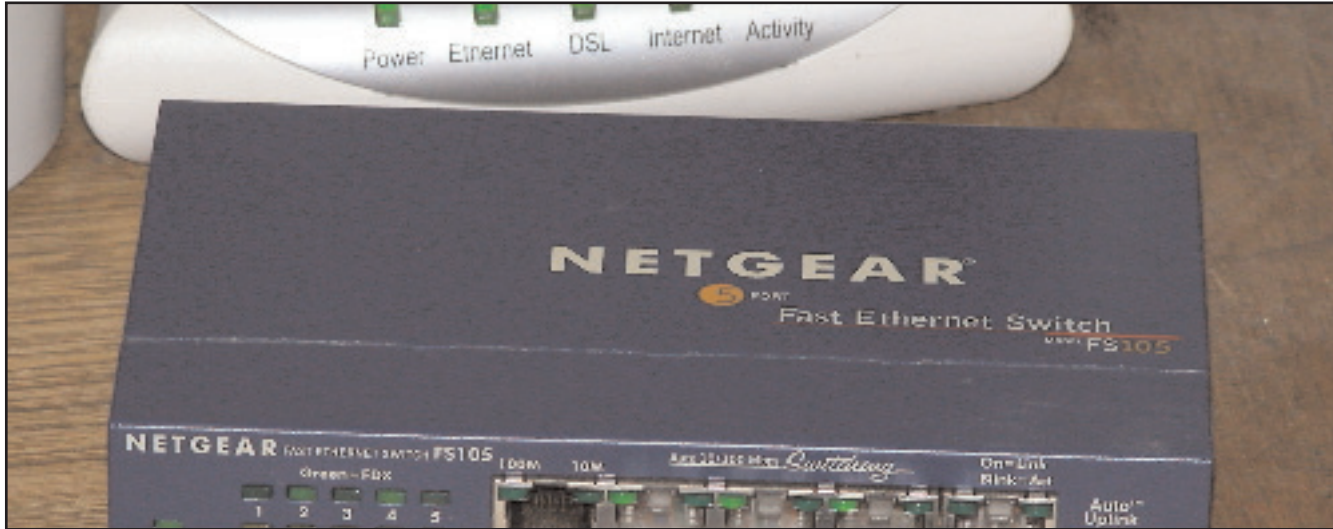
www.kujataamiu.gl

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

21. juli 2022

Normu tulleq saqqummeqqissaaq:
Næste nummer udkommer igen:

28. juli 2022

gaaq ajuusaarutigalugu nalunaarutigereerparput. Kujataani internettimut attaveqaqqilernissaq anguniarlugu, sapinngisarpup tamaat imaani kabelimik aqqqissuussinerput sukkanerpaamik suliariniassavarput.

Aaqqissuussinerup nalaani kiffartuussissutit pinngitsoorneqarsinnaanngitsut, soorlu KNR-i innuttaasullu oqartussanut attaveqarsinnaaneri pingaarnarpaatut salliutinneqassapput.

Kiffartuussissutit attaviillu sunnerneqartussaannngitsut:

- Radio aamma TV
- Sinerissami radio, timmisartunut radio aamma

Kalerrisaarut 112

- avateqarfiit (Avinngarusimasumi najugaqarfiit) sullitalu allat, soorlu illoqarfiit avataanni piiaffeqarfiit namminneq pigisaminnik VSAT-stationillit sunnerneqassanngillat

- Telefoneqarneq sms-ilu

Kiffartuussissutit attaviillu sunnerneqartussat

Aaqqissuussinerup nalaani Tusassiinnaanngitsup, aammali Kujataani internettimik datanillu kiffartuussissuteqartut allat tamarmik piginnaasaq tunniussinnaasaat annikillissaaq. Tamatumali sullitanut ataasiakkaartunut qanoq sunniuteqarnissaa assigiinngitsorujussuussaaq, internettimillu pilersuisut namminneq aalajangissavaat piginnaasaq pitsaanerpaamik qanoq agguataassanerlugu. Internettimik nioqquteqartut piginnaasamik pissarsiaannut ilaatigut apeqquataassaaq sullitaasa ulluinnarni qanoq annertutigisumik atuisuunerat, aammalu internettimik nioqquteqartut attaveqaammii sullitaminut atugassaq qanoq annertutigisoq pingaarnersiuiernermini toqqarsimaneraat.

Tamaat isigalugu suliffeqarfiit ullormut attavinnut attaviillu isumannaatsunissaannut akisuumik akiliisartut annikinnerusumik sunnerneqarnissaat naatsorsuutigisariaqarpoq, innuttaasulli nalinginnaasumik internettimut attavillit sullinneqarnermini ajorseriarujussuarnermik misigisaqassapput imaani kabelimik aqqqissuussinerup nalaani.

Angerlarsimaffimmi internettimut attavimmik atuinermi atuiffiunerusut, soorlu filminik nangeqattaartulianillu isiginnaarnernut, periarfissaqarnissaat ilimanaateqanngilaq.

Mobildata aamma sunnerneqassaaq. Tassannga sullissineq suli ingerlassaaq, sukkassuserli annertuumik annikillissaaq.

Najugaqarfiit, imaani kabelip aqqqissuunneqarneranit sunnerneqartussat

Paamiut, Qaqortoq, Narsaq, Narsarsuaq aamma Nanortalik kiisalu Nuuummiit kujammut nunaqarfiit tamarmik imaani kabelip aqqqissuunneqarneranit sunnerneqassapput.

Aasap ingerlanerani tamanna pillugu Tusass nalunaaruteqaqqittassaaq, maannakkulli tassa imaani kabelimik aqqqissuussinissaq piffissaalluarallartillugu nalunaarutigineqarpoq.

**Qaqortoq
Entrepreneurfirma ApS**

Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde

Borearbejde & Sprængningsarbejde

Vandledningsarbejde & Kloakararbejde

Terrænarbejde & Belægningsarbejde

Halvrørsarbejde

Betonarbejde

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44

Jens Tikile Simonsen • Mobil: 49 76 77
E-mail: jenst@qef.gl

Nikki Davidsen • Mobil: 24 17 17
E-mail: jenst@qef.gl

Underretninger om børn i syd mere end fordoblet

I Kommune Kujalleq registrerede man mere end dobbelt så mange underretninger af børn i 2021 som året før, viser rapport. Årsagen er uklar.

Antallet af underretninger om bekymringer for børns trivsel stiger i flere kommuner, viser den seneste statusrapport på det grønlandsk-dansk samarbejde på socialområdet.

Som led i samarbejdet er det blevet bestemt, at udviklingen af børns trivsel her i landet og resultaterne af samarbejdet skal følges ved at indsamle konkrete tal for området - herunder antallet af underretninger.

Selve indsamlingen af data volder stadig problemer, og er visse steder mangelfuld, så det er svært at se, hvad vej udviklingen går. Det gælder eksempelvis for Avannaata Kommunia, hvor der kun er tal for underretninger foretaget på børn i Ilulissat og ikke i hele kommunen.

Underretning på 25 procent af børn og unge i Kujalleq. For andre kommuner er der mere komplette tal - for eksempel i Kommune Kujalleq.

I 2021 har der ifølge rapporten været 827 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år i kommunen. Det er en stigning på 107 procent i forhold til 2020, står der i rapporten.

Dermed er der blevet underrettet om 25 procent af alle børn og unge i kommunen i alderen 0-17 år i løbet af 2021. Det er dog uklart, hvad stigningen skyldes. I rapporten fremhæves det, at stigningen i antallet af underretninger kan skyldes bedret registreringspraksis, en reel stigning i antallet af underretninger eller en kombination af disse.

I de fire øvrige kommuner ser tallene således ud:

I Kommuneqarfiq Sermersooq er antallet af underretninger steget med 22 procent sidste år. Dermed er antallet af underretninger tilbage på samme niveau som i 2019. Her konkluderes det, at der er en underretning på minimum 15 procent af børnene i kommunen.

I Qeqqata Kommunia har man i lighed med 2020 og 2019

modtaget omkring 900 underretninger i 2021, hvilket betyder, at der er underrettet om 22 procent af børn og unge i kommunen.

I Kommune Qeqertalik har man registreret 224 underretninger på børn og unge. Det er første gang kommunen lever tal til rapporten for et helt år, og det betyder, at der er underretninger på 10 procent af børnene i kommunen.

I Avannaata Kommunia har det endnu engang kun været muligt at få tal for underretninger i Ilulissat. Her har der været 427 underretninger på børn og unge i alderen 0-17 år, hvilket er en stigning på 36 procent i forhold til 2020.

Kommunen oplyser i rapporten, at stigningen skyldes, at der kom mange underretninger på en mindre gruppe børn, samt at kommunen har haft fokus på at oplyse personale om deres underretningspligt.

En akilleshæl i det sociale arbejde her i landet har været, at mange sager ikke behandles i kommunerne. I det danske-grønlandske samarbejde er der fokus på at få nedbragt antallet af såkaldt ubehandlede sager, men her er den overordnede konklusion, at det endnu ikke er muligt "at opgøre antallet af ubehandlede sager eller varigheden af sagsbehandlingen i denne afrapportering."

Håbet er, at et nyt sagsbehandlingssystem i kommunerne på sigt vil kunne give mere viden og data på området.

Fald i antallet af anmeldelser om seksuelle overgreb på børn

Rapporten har taget også fat i udvalgte statistikker hos politiet, der kan give pejling om børns trivsel.

Her er gode nyheder, at antallet af anmeldte seksuelle overgreb mod børn er faldet fra 2020 til 2021. Det kan ses i nedenstående skema.

Desværre har antallet af anmeldelser om vold mod børn og husspektakler med børn bevæget sig i modsat retning.

Afventer analyse: Øl og sodavand skal kunne sælges i flere slags emballage

Naalakkersuisut har ambition om reformere returpant-systemet men afventer en vurdering af, hvordan det gøres mest hensigtsmæssigt.

Skal borgerne kunne købe en Heineken-øl på dåse eller en sodavand i en to liters flaske?

Debatten har bølget gennem skiftende Naalakkersuisut, siden en rapport helt tilbage i 2012 fandt frem til, at det formentlig vil give billigere øl og sodavand til forbrugerne, hvis pantsystemet blev reformeret.

Returpantssystemet er ikke blevet reformeret, men det er på tide, mener partiformand i Demokraatit, Jens-Frederik Nielsen:

- Jeg mener, at det vil være rigtigt hurtigst muligt at skabe et reelt frit marked, så de grønlandske forbrugere kan få så stort et udbud af øl og sodavand som muligt. Og vel at mærke til en billigere pris end i dag, skriver han til Naalakkersuisut.

Naalakkersuisoq Kalistat Lund svarer, at det er ambitionen reformere pantsystemet:

Analyse ventes færdig i år

- Der er fra Naalakkersuisuts side ønske om at reformere returpantssystemet på en måde hvor det bliver muligt at sælge øl og sodavand i flere forskellige slags emballage end det i dag, skriver naalakkersuisoq Kalistat Lund til Jens-Frederik Nielsen.

Ifølge naalakkersuisoq skal en ny analyse komme med en plan for et nyt landsdækkende returpantssystem - analysen laves af Esani med penge fra Miljøfonden.

Analysen ventes færdig i år, og i valget af nyt returpantssystem skal der lægges vægt på både økonomisk og miljømæssig bæredygtighed, hedder det.

Om ifølge svaret, ser det ud til, at Naalakkersuisut vil gøre noget på området ti år efter rapporten udkom. Man er nemlig enig i konklusionerne:

Rapport: Minimal konkurrence på markedet

- Naalakkersuisut er enig i, at en liberalisering af returpantssystemet potentielt kan gøre øl og sodavand billigere for forbrugeren.

2012-rapporten blev lavet af Copenhagen Economics, og den konkluderede at tætte forbindelser mellem aktørerne, pantsystemet og afgiftssystemet reelt forhindrer konkurrence til Nuuk Imeq på markedet for øl og sodavand i Vestgrønland. Nord- og Østgrønland er undtaget for pantsystemet.

Kigger man i Nuuk Imeqs regnskab er selskabet fortsat en særdeles givtig forretning. I 2021 endte overskuddet på 56,5 millioner kroner ud af en omsætning på 218,8 millioner kroner. 56 millioner kroner udbetales som udbytte til ejerne, som er Kommuneqarfik Sermersooq, Royal Unibrew og Carlsberg.

Nuuk Imeq: Stor miljøgevinst

Selskabet beskæftiger 44 ansatte og anfører i årsregnskabet, at arbejdet med et alternativt returpantssystem skaber usikkerhed om de fremtidige rammevilkår for Nuuk Imeq. Nuuk Imeq fremhæver, at det nuværende pantsystem er en stor gevinst for miljøet:

- Returemballagesystemer med den tilhørende pantordning har gennem årene haft en markant positiv indflydelse på miljøet, da ordningen i tilstrækkelig grad motiverer forbrugere og butikker til at sende tom emballage retur. For 2021 er det registreret, at 98,2 % af de distribuerede flasker er kommet retur, skriver Nuuk Imeq i årsregnskabet.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatore	Døgnvagt
Belysningssteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartooq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

tlf. 494525

Vagttlf.: 494530

Pisortat ikiorsiissutaannik pisartagallit ikileriangaatsiar- simapput

Pisortat ikiorsiissutaannik ukiup ingerlanerani pissarsisartut ukiut arfineq-pingasut ingerlaneranni affaanngorsimapput. Suliffeqarnermi ikiorsiissutisartut aamma taamatut ingerlasimasut takuneqarsinnaavoq.

Pisortat ikiorsiissutaannik pisartagallit aamma suliffeqarnermi ikiorsiissutisartut ukiut kingullit arfineq-pingasut ingerlaneranni ikileriangaatsiarimapput.

Ikioriissutigineqartartut taakku marluk innuttaasut isertitaarukkaagata aningaasatigut ikiorserniarlugit tunniunneqartarput. Suliffissaaleqinermut, napparsimanermut allanulluunniit atatillugit ikioriissutigineqartarput, pingaartumillu pisartagaqartartut 2014-imiilli ikiliartuinnavissimallutik.

2021-mi katillugit 3.749-t pisortanit ikiorsiissutininik pismapput, taakkunanga katillugit 2.124-t suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pismallutik - tassa pisartagallit 53 procentimik ikileriarsimapput. Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataanut ilaatinneqassagaanni 500 koruuninik taakkunangaluunniit amerlanerusunik ukiup ingerlanerani ikiorsiissutininik pisoqarsimasariaqarpoq.

100 millioner koruunit sipaarneqartut

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik pisartut aamma taamatungajalli ikilisimapput. Inuit 2014-imi suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutisimasat 3.073-iusimapput. 2021-mi 2.124-nut ikilisimallutik - tassa 31 procentimik ikisimallutik.

Ikisimanerisa malitsigisaannik pisortat aningaasarpasuarinik sipaaruteqarsimapput. 2014-imi pisortat ikiorsiissutigisimasaat 162,5 millioner koruunit missaanniissimapput.

2021-mi 62,5 millioner koruunit tassunga aningaasartuutigineqarsimallutik. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutininik aningaasartuutigineqarsimasat aamma 42 millioner koru-

niniit 25 millioner koruuninut annikillimisimapput.

Naatsorsueqqissaartarfiup tabeliliaani tulliuuttumi takuneqarsinnaavoq, kommunini assigiinngitsuni 2016-imiilli qanoq ineriartortoqarsimanersoq, ilanngutassiaq tabelip kingorna ingerlaqqippoq.

Erninermi ullormusiat allannguuteqarpallaarsimangitsut

Akerlianik ikiorsiissutininik allanik pisartagallit, Naatsorsueqqissaartarfiup ilanngullugit naatsorsorsimasaani, amerlassusaat allannguuteqarpallaarsimangillat.

Matumani pineqarput erninermut atatillugu ullormusiat 2012-imi innuttaasut 992-it ukiup ingerlanerani erninerminut atatillugu 1.000 koruuninik taakkunangaluunniit amerlanerusunik ullormusiaqartinneqarsimapput.

2021-mi taakkut amerlatigingajattut ullormusiaqartinneqarsimapput - tassa 982-it - inunnik qulinik ikinnerulersimalutik. Piffissalli ingerlanerani aningaasartuutigineqarsimasut 31 millioner koruuniniit 41 millioner koruuninut amerlismapput.

Pasfoto - 120 kr.

B-46 (Kujataamiu) JYSK akiani

Nal. 11.00 - 17.00

Oqarasuaat 49 44 60

Nakorsaanermit kaammatuut: Tuniluuttoqalissaaq - aammaarlutit akiuussusertigit

Covid-19 aasaaanerani sulinngiffeqarnerup kingorna tuniluutitileqqinnissaa Nakorsaanerup naatsorsuutigaa. 50-it sinnerlugit ukiullit akiuussutissakinnerusullu akiuussuserneqarnissaaannik Naalakkersuisut neqeroorteqqaqqilerput.

Qilanaarnissamat siusipplaarpoq. Coronamik tuniluunniit suli qaangiutinngilaq.

Ukiap ukiullu sinnerani COVID-19-mik tuniluuttoqqaqqlernissaa Nakorsaaneqarfimmit naatsorsuutigineqarpoq, taamaattumillu akiuussusersuisoqaqqinnissaaannik Naalakkersuisut kaammatuuteqarput.

Nakorsaanerup Henrik L. Hansenip oqarnera naapertorlu perululluni napparsimalersoqarsinnaavoq toqusoqarsinnaaluni.

- Coronamik napparsimallutik perululernissaat toqutiginiisaalu pinaveersaartinniarparput.

Taamaaliussaagullu napparsimallutik perululersinnaasunut akiuussutissamik neqeroorteqarnitsigit, nakorsaaneq KNR-imut taama oqarpoq. Nakorsaaneqarfimmit innersuussineq Naalakkersuisunit malinneqarpoq, akiuussusersuinissamillu pilersaarummik aallartitsillutik.

Naalakkersuisut tusagassiuutinut nalunaaruteqarlutik taama allapput.

Tuniluunneq nakutigineqarsinnaanngitsaq

Inuit 50-ileereersimasut akiuussutissakinnerusullu aallaavitut akiuussuserneqarnissaaannut imaluunniit akiuussuseqqineqarnissaaannut neqeroorfigineqassapput.

- Ukioqqortorunerit perululersinnaanerupput.

Taamaattumik ingammik utoqqaanerisut akiuussusertikkunik iluaqutiginerussavaat, nakorsaaneq Henrik L. Hansen oqarpoq.

Meeqqat tallimat tikillugit ukiullit akiuussuserneqarnissaaannik nakorsaaneqarfimmit siusinnerusukkut innersuussutigineqarpoq.

Meeqqat akiuussuserneqarnissaaannik Henrik L. Hansenip jannuaarip qaammataani tunngavailersuutigaa Inuiaqatigiinni tuniluunneq annikillisinneqassammat peqqissaaviillu sapinngisamik pisariaqanngitsumik artukkinneqassanngimmata, aammalu ulluinnarni inuunitsinnut nalinginnaanerisumut sungiusimanerusatsinnut ingerlaqqissinnaalerniassa-gatta

Taamani ilisimasat misilittakkallu nakorsaanerup isumaanut isiginnatariaasianullu allannguisimavoq
- Coronap allannguutai ingerlaartut tuniluuttoqarjussuillu pinaveersaartissinnaanagitit maanna paasivarput, nakorsaaneq oqarpoq.

- Nappaatip siaruaatinngissaanut akiuussutissap unitsissinnaanngilaa.

Virusip taama tuniluutsigisup tuniluutinnginnissaa pinngitsoortissinnaanngilarput, nakorsaaneq taama oqarpoq Akiuussusersuinerup annikillisineqarneqarneranut aalajangerneq pillugu nakorsaaneq nassuiaagami oqarpoq, inuusutut inuillu peqqissut coronamik tunialltsikkaangamik napparsimarpiarneq ajornerat pissutaasoq.

Taamaattumik inunnut ataasiakkaanut akiuussusersuineq iluaqutaanersoq nalilersorneqartuaannassaaq.

- Akiuussusersuineq ajunngequteqarnerusussavaoq, innarluutaasuninngarnit , nakorsaaneq oqarpoq.

Peqqinnissaqarfinni paaqqinnittarfinnilu sulisut imaluunniit perululersinnaanerisut qanigisai ilanngullugit akiuussuserneqarnissamat neqeroorfigineqassanngillat.

Innuttaasut suli tapersersuinissaat neriutigineqarpoq
Nakorsaanerup Henrik L. Hansenip oqarnera naapertorlugi Kalaallit Nunaanni akiuussusersuinerup tapersersorneqarne-
ra ajunngilluinnartuusoq. Coronamillu tuniluunnerup ajor-
nannginnerusumik qaangerneranut tamanna nassuiaattissaa-
soq nakorsaaneq oqarpoq:

Taamaattumik nakorsaaneqarfimmit neriutigineqarpoq, amerlasuut akiuussutissamik kapitikkummaartut:

-50-nik ukiullit ukioqqortunerillu akiuussusertinnissamat tapersersuiulluortorujussuupput.

Taamaattumik kaammatuuteqarneq ersarissorujussuuvoq, neriutigigatsigu suli tapersuisoqarumaartoq, tuniluunneq tullinnguuttussatut naatsorsuutigisarpur qaangerluarniassa-
gatsigu, nakorsaaneq Henrik L. Hansen taama oqarpoq. Akiuussusersuineq 1. oktober 2022 aallartinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Sumiiffik paasissutissallu allat kingusinnerusukkut tamanut saqqummiunneqarumaarput.

**Kujataani Asaasoq ApS
Sydgrønlands Rengøring ApS**

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

**asaaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq**

**Professionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse**

Tusass varsler om søkabel reparation i Sydgrønland til august

I 2019 skete flere brud på søkablet både sydpå og længere mod nord, som gjorde, at livsnerven til det digitale Grønland på et splitsekund blev kappet. Der er nu igen sket en fejl på søkablet, men denne gang er det en strømfejl på kablet, som forringer driftssikkerheden, hvorfor det er kritisk nødvendigt, at denne fejl repareres snarest muligt.

Planlagt reparation kommer til at påvirke hele Sydgrønland. Denne gang har det dog været muligt at planlægge reparationen, hvorfor Tusass nu varsler, at søkablet skal repareres denne sommer, og reparationen kommer til at foregå fra medio august og vil påvirke kundernes forbindelser syd for Nuuk. Reparationen foregår som tidligere varslet om sommeren for at sikre, at arbejdet så vidt muligt undgår storme og store storme samt orkaner.

Teknisk Direktør for Tusass Jonas Hasselriis fortæller om dette, at varigheden for reparationen er uvis, for selvom vi planlægger alt nøje og starter reparationen op i august, så foregår reparationen på et skib ude midt på havet.

Reparationen kommer derfor til at afhænge meget af vind-, vejr og is forhold. Derfor varsler vi nu, at reparationen starter op i midten af august og kan strække sig over nogle uger.

Tusass beklager overfor kunderne

Det er desværre uundgåeligt, at søkabelreparationen går udover kunderne og den tekniske direktør understreger, at det er meget vigtigt for os at melde tidspunktet ud nu for den uundgåelige søkabelreparation, så man i Sydgrønland kan få varsling i så god tid som mulig, da dette påvirker allesyd for Nuuk. Vi beklager allerede på forhånd det besvær dette giver vores kunder. Vi gør alt hvad vi kan for hurtigst muligt at få søkablet repareret, så Sydgrønland igen kan logge på nettet.

Under reparationen vil kritiske tjenester, som KNR og borgernes adgang til at kontakte myndigheder, have højeste prioritet.

Tjenester og forbindelser, som ikke vil blive påvirket:

- Radio og TV

- Kystradio, flyradio og Alarm 112

- Fåreholdere (Ensomt Beliggende Bosteder) & andre kunder, fx miner med egen VSAT-station udenfor byområderne, berøres ikke

- Telefoni og sms

Tjenester og forbindelser, som bliver påvirket

Under reparationen vil ikke kun Tusass, men alle udbydere af internet- og datatjenester i Sydgrønland have reduceret kapacitet. Det vil dog være meget forskelligt, hvordan dette vil påvirke de enkelte kunder, og det er op til den enkelte internetudbyder at fordele sin kapacitet bedst muligt. Hver udbydes andel af kapaciteten afhænger dels af, hvor meget deres kunder bruger til dagligt, dels i hvor høj grad den enkelte udbyder har valgt at sikre sine kunder prioritet i netværket.

Generelt må det forventes, at erhvervs kunder, som til dagligt betaler for forholdsvis dyre og sikre forbindelser vil blive påvirket mindst, mens privatkunder med en almindelig internetforbindelse vil opleve en stor forringelse af deres service mens søkabelreparationen står på. De fleste af de ting man plejer at bruge sin private internetforbindelse til, så som streaming af film og serier, vil næppe være mulige.

Mobildata vil også blive påvirket. Der vil stadig være service, men datahastigheden vil blive reduceret kraftigt.

Bosteder, der påvirkes af søkabelreparationen

Paamiut, Qaqortoq, Narsaq, Narsarsuaq og Nanortalik samt alle byder fra Nuuk og sydpå vil blive ramt af søkabelreparationen.

Tusass kommer til at kommunikere og oplyse mere omkring dette i løbet af sommeren, men hermed er søkabelreparationen blevet varslet i så god tid som muligt.

Borgmester reagerer på fordobling af underretninger: Trist - men også positivt

Det er trist, at antallet af underretninger er steget voldsomt i Kommune Kujalleq, men også positivt at flere indberetter, når de oplever børn, der har det svært, siger borgmester.

Antallet af underretninger med bekymringer om børn er mere end fordoblet i Kommune Kujalleq, viser en statusrapport på det grønlandsk-danske samarbejde på socialområdet.

Borgmester Stine Egede (IA) reagerer nu på tallene. Til Sermitsiaq.AG siger hun, at det både er godt og skidt:

- Det er selvfølgelig altid trist, når udviklingen går den vej. Men vi er nødt til at præcisere, at underretningerne er blevet flere, de er fordoblet fra 2020 til 2021 - men det er underretningerne. Antallet af børn med en underretning er også steget men ikke fordoblet. Antal børn med en underretning er steget fra 233 til 380. Det er selvfølgelig 147 for mange, siger Stine Egede og fortsætter:

- Hvis vi kigger på de 18 til 23 årige var der syv underretninger i 2020 og 16 i 2021. Det fortæller desværre, at unge, der ikke trives, dem bliver der flere af.

Mailadresse gør det lettere at indberette

Borgmesteren ser det dog også som noget positivt i, at der kommer flere underretninger:

- Det fortæller om, at folk - det vil sige familie, naboer og pårørende - er mere bevidste om, at hvis man ser børn, der har det svært, så skal man underrette myndighederne.

- Det er i modsætning til tidligere, hvor det har været svært. Vi oprettede en postkasse i 2017 til underretninger - en mailadresse. Den har folk lært at kende, og det er jo nemmere end at skulle møde op på socialkontoret. Det kan alle gøre fra deres telefon. Det er blandt andet sådan nogle ting, der har gjort det bedre i vores kommune, siger Stine Egede.

Skiftende socialchefer har gjort indsatsen sværere

Statusrapporten viser, at Kommune Kujalleq fik 827 under-

retninger på børn og unge i alderen 0-17 år i kommunen i 2021 - en stigning på 108 procent.

Ifølge borgmesteren hører det med til billedet, at selvom kommunen måske sætter hjælpeforanstaltninger i gang til et barn, så kommer der i nogle tilfælde fortsat indberetninger.

- Jeg siger ikke, at folk ikke skal indberette. De skal bare blive ved med at indberette, siger borgmesteren, der peger på, at kommunen har haft svært ved at holde på sine socialchefer, hvilket har påvirket arbejdet negativt. Til gengæld har kommunen fået god hjælp fra Danmark:

- Kommune Kujalleq har gennem mange år haft skiftende socialchefer. Det har været svært, og det har også påvirket personalet.

- Vi har fået en del hjælp udefra, da vi mangler mange sagsbehandlere. Vi får hjælp fra Danmark, hvor hjælpepakken er i gang - så vi har fået en del hjælp, som vi er rigtig glade for.

Vil blive bedre til at opdage mistrivsel tidligt

Hvad gør I for at forbedre trivselen for børn og unge i kommunen?

- Vi har blandt andet lavet samarbejdsaftale med politiet om at blive forsøgskommune, og vi har flere andre projekter med unge i gang. Der er tiltag, som forhåbentlig vil kunne ses om nogle år, siger borgmesteren og peger på, at den tidlige indsats også skal forbedres:

- Derudover vil vi styrke personalets viden og kompetencer, især i vuggestue og børnehaven så vi hurtigere kan reagere på små børn, der har det svært. Vi er nødt til at give personalet flere redskaber, så de er dygtigere til at reagere på mistrivsel hos et barn.

- Det vil også give mere skoleparate børn, så lærerne ikke skal være politifolk og psykologer, siger Stine Egede.

Antal modtagere af offentlig hjælp er styrtdykket

På otte år er der sket en halvering af antal personer, der har modtaget offentlig hjælp i løbet af året. Næsten samme udvikling ses også i forhold til arbejdsmarkedsydelse.

Gennem de sidste otte år er antallet af modtagere af offentlige ydelser som offentlig hjælp og arbejdsmarkedsydelse dykket betydeligt.

Begge ydelser har til hensigt at hjælpe borgere økonomisk, når de står uden indkomst. Det kan være i forbindelse med arbejdsløshed, sygdom eller andet, og særligt siden 2014 har færre og færre modtaget ydelserne.

I 2014 modtog 7.887 personer på et eller andet tidspunkt af året offentlig hjælp. I 2021 var det tal nede på 3.749 - et fald på 53 procent. For at være talt med i statistikken skal en borger have modtaget 500 kroner eller derover i offentlig

hjælp i løbet af året.

Sparer 100 millioner kroner

En næsten tilsvarende udvikling kan ses inden for antallet af modtagere af arbejdsmarkedsydelse. I 2014 modtog 3.073 personer på et tidspunkt arbejdsmarkedsydelse.

I 2021 var antallet nede på 2.124 - et fald på 31 procent. Udviklingen har betydet en stor kontant besparelse for det offentlige. I 2014 var udgiften til offentlig hjælp således cirka 162,5 millioner kroner. I 2021 var udgiften nede på 62,5 millioner kroner. Udgiften til arbejdsmarkedsydelse faldt også fra 42 millioner kroner til 25 millioner kroner.

Dagpenge til barsel ligger stabilt

Den tredje ydelse, som Grønlands Statistik har med i opgørelsen, ligger til gengæld stabilt i antal modtagere.

Det drejer sig om dagpenge udbetalt i forbindelse med barsel. I 2012 fik 992 borgere 1.000 kroner eller derover udbetalt i barselsdagpenge i løbet af året.

I 2021 var tallet næsten det samme - nemlig 982 - et fald på 10 personer. Udgiften er dog steget fra 31 til 41 millioner kroner over i perioden.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Naalakkersuisut nunalerineq nersutaateq- arnerlu annaanniaraat

Naalakkersuisut kommer landbrugserhver- vet til undsætning

Kujataani nunalerineq nersutaateqarnerlu siuarsaavigi- niarlugit aatsaat taamak annertutigisumik suliniuteqar- toqartoq, nunalerinermut, imminut pilersornermut, nukissiuutinut avatangiisinullu naalakkersuisoq, Kalistat Lund, Inuit Ataqaṭigiit, oqarpoq.

Ukrainimi sorsuttoqarnera coronallu nunarsuaq tamakker- lugu ajornartorsiortitsinera pissutaallutik, Kujataani nuna?lerinermik nersutaateqarnermillu inuussutissarsiuteq- arneq ukioq manna aningaasar?siornikkut sakkortuumik eqqornerlunneqarpoq, tamannalu taamatut inuussutissarsiu- teqartut ilaasa akiilisinnaajunnaarlutik uniinnaratarsinnaa- nerannik kinguneqarpoq, aviisi Sermitsiaq allappoq.

Pissutsillu taamaannerat iliuuseqarfiginiarlugu naalakker- suisut suliniuteqannginnerarlugit, minnerunngitsumillu nunalerineq nersutaateqarnerlu pillugit naalakkersuisut ersarissumik anguniagaqannginnerarlugit, savaatillit, ner- sussuaatillit, Kommune Kujallermilu politikereṭ naalakker- suisunut piffissaq kingulleq sakkortuumik isornartorsiuip- put.

Kisiannili nunalerineq nersutaateqarnerlu pillugit naalak- kersuisut ersarissumik siuniissamullu qulakkeerinnittussam- ik siunnerfeqarlutik anguniagaqartut – ukiullu ataatsip ingerlanerinnaani anguniakkat tamarmik piviusunngortin- neqarsinnaanngitsut, nunalerinermut, imminut pilersorner- mut, nukissiuutinut avatangiisinullu naalakkersuisoq, Kalistat Lund, Inuit Ataqaṭigiit, oqarpoq.

Suliniutit pitsaasut

Maannakkutut ingerlajuartoqarsinnaanngitsoq, taamaattu- millu nunalerinerup, savaateqarnerup nersussuaateqarnerul- lu suli maannakkornit annertunerusumik ineriartortinneq- arnissaat pingaaruteqartoq, Kalistat Lund oqarpoq.

– Savat, savaaqat nersussuillu neqaannik nunatta imminut pilersornerulernissaa ukiorparujussuarni anguniarneqarni- kuuvoq, nunatsinnilu nunalerinerup uumasuuteqarnerullu inerisarneqarnissaanut, ta?mannalu aallaaviusussaavoq. Taamaattumik tamakkuupput uagut Naalakkersuisuni suli- nitsinni aallaavigisagut, naalakkersuisoq naggasiivoq.

Naalakkersuisut har igangsats en modernisering af land- brugserhvervet i hidtil uset omfang, oplyser Kalistat Lund, IA.

Krigen i Ukraine og den verdensomspændende coronakrise betyder en kraftig stigning i driftsomkostninger for mange fåre- og kvægavlere i Sydgrønland, der resulterer i, at land- brugserhvervet er kommet ud i en stor økonomisk krise, skriver avisen Sermitsiaq.

Landmændene udtalte i forrige uge til avisen, at flere risi- kerer at skulle dreje nøglen om på grund af krisen.

Dette har fået landbrugserhvervet og de lokale politikere i Kommune Kujalleq til at rette en kraftig kritik af Nalak- kersuisut for manglende forståelse og politisk engagement i den kritiske situation, som de mange fåre- og kvægavlere befinder sig i.

Men Nalaakkersuisut har faktisk allerede igangsats markante og målrettede politiske tiltag, der skal sikre landbrugser- hvervets fremtid, og naalakkersuisoq for landbrug, elvfor- syning, energi og miljø, Kalistat Lund, Inuit Ataqaṭigiit, fastslår, at alle de landbrugspolitiske målsætninger ikke har kunnet føres ud i livet siden valget sidste år i april.

Positive tiltag

De problematiske forhold for landbrugserhvervet kræver en større indsats på området end tidligere, fastslår Kalistat Lund.

– Igennem mange år har man sat sig som mål at sikre Grønlands selvforsyning af fåre-, lamme- og kvægmød, og her spiller en ansvarlig landbrugsforvaltning en stor rolle, slutter Naalakkersuisoq Kalistat Lund.

Killiffik: Kujataani meeqqat pillugit nalunaaruteqartarnerit marloriaataat sinnerlugit amerlisimasut

Kommuni Kujallermi meeqqat 2021-mi nalunaarutigineqarsimasut ukiup siulianut sanilliullugu marloriaataat sinnerlugit amerlisimasut, nalunaarusiami allassimavoq.

Tamatumunnga suna pissutaanersoq erseqqinngitsoq oqaatigineqarpoq.

Kommunini arlalinni meeqqat atugaannik ernumassuteqarluni nalunaaruteqartarnerit amerliartortut, kalaallit-danskit isumaginninnikkut suleqatigiinnerisa killiffia pillugu nalunaarusiami atuarneqarsinnaavoq.

Suleqatigiinnermut atatillugu aalajangiunneqarsimavoq, meeqqat nunami maani atugaasa qanoq ingerlanerat suleqatigiinnermilu angusarigneqarsimasut susassaarfimmi kisitsisinik katersinikkut - taakkununnga ilanngullugit nalunaarutit amerlassusaannik nalunaaruteqarnermik malitseqartineqassasut.

Paasissutissanik katersiniarneq suli ajornartorsiutitaqarpoq, sumiiffiillu ilaannit paasissutissat tunniunneqartut amigaa-teqarlutik, taamaammattamatuma qanoq ingerlanera takujuminaappoq. Assersuutigalugu Avannaata Kommunianit meeqqat Ilulissaniittut kisimik nalunaarutigineqarsimanerat kisitsisaatigineqarpoq, tassa kommunimit tamarmiusumit pinnani.

Kujallermi meeqqat inuusuttullu 25 procentii nalunaarutigineqarsimasut

Kommunini allani kisitsisit tunniunneqarsimasut erseqqinerupput - soorlu assersuutigalugu Kommuni Kujallermi tunniunneqarsimasut.

Nalunaarusiaq naapertorlugu, kommunimi meeqqat inuusuttullu 0-17-inik ukiullit pillugit 2021-mi nalunaarutigineqarsimasut 827-upput. 2020-mut sanilliullugu 107 procentimik amerlanerusut, nalunaarusiami allassimavoq.

Taamaalilluni kommunimi meeqqat inuusuttullu 25 procentii 0-17-inik ukiullit 2021-p ingerlanerani nalunaarutigineqarsimapput. Amerleriarsimanerannullu suna pissutaanersoq erseqqissumik oqaatigineqanngilaq. Nalunaarusiami erseqqissaassutigineqarpoq, nalunaarutigineqarsimasut amerlanerulersimanerannut nalunaarsueriaatsip pitsaanerulersinneqarsimanagera, nalunaarutigineqartut amerleriarsimanerat imaluunniit taakku marluutillugit imminnut ataqatigiissinnaaneratt pissutaasinnaasut.

Kommunini sisamaasuni allani kisitsisit imatut isikkoqarput:

Kommuneqarfik Sermersuumi nalunaarutiginninnerit siorna 22 procentimik amerlisimapput. Taamaalilluni 2019-imisulli nalunaarutigineqartut amerlatigalutik. Tassani

inerniliunneqarpoq, kommunimi meeqqat minnerpaamik 15 procentii nalunaarutigineqarsimasut.

Qeqqata Kommunianit 2020-mi 2019-imilu nalunaarutigineqarsimasut 900-t missaanniittut merlaqqataat 2021-mi nalunaarutigineqarsimapput, taamaalilluni kommunimi meeqqat inuusuttullu 22 procentii nalunaarutigineqarsimalutik.

Kommune Qeqertalimmi meeqqat inuusuttullu 224-t nalunaarutigineqarsimasutut nalunaarsorneqarsimapput.

Matumani kommuni siullermeersumik ukioq tamakkerlugu kisitsisinik nalunaarusiamut ilanngussisimavoq, tassanilu kommunimi meeqqat 10 procentii nalunaarutigineqarsimalutik.

Avannaata Kommunianit aammaarluni Ilulissanit nalunaarutiginnissimanerit kisimik saqqummiunneqarsimapput. Ilulissani meeqqat inuusuttullu 0-17-inik ukiullit 427-t nalunaarutigineqarsimapput, tassa 2020-mut sanilliullugu 36 procentimik amerlanerusut. Kommunimit nalunaarusiami ilisimatitsissutigineqarpoq, nalunaarutigineqartut amerlanerulersimanerannut meeqqat aalajangersimasut ikinnerit arlaleriarluni nalunaarutigineqarsimanerat kiisalu kommunimit sulisut nalunaarutiginnittussaaneq pillugu ilisimatitsissuteqartarneq pissutaasut.

Nunami maani isumaginninnikkut suliaqartarnermi ajoqutaasartuq tassaavoq, suliassarpasuit kommunini suliarineqartanninnerat. Danskit-kalaallit suleqatigiinneranni suliassat suliarineqarsimangitsut ikilisarneqarnissaat ukkatari-neqarsimavoq, tassungalu atatillugu inerniliunneqarsimavoq, "suliassat suliarineqarsimangitsut amerlassusaannik imaluunniit sullissinerup qanoq sivisutigisimaneramik naatsorsuisinnaasoqarsimangitsoq."

Neriutigineqarpoq, kommunini sullissisarnerup aqqis-suuteqqinneqarsimaneratigut suliassaarfimmi ilisimasaqarnerulertoqarnissaa paasissutissaateqarnerulertoqarnissaa. Meeqqat kinguaassiuutitigut innarlerneqarsimasut pillugit nalunaarutit ikilisasut

Nalunaarusiami aamma politit meeqqat atugaannik takutisissinnaasut kisitsisaataat ilanngunneqarsimapput.

Tassunga atatillugu nutaarsiassatsialaavoq, meeqqat kinguaassiuutitigut innarlerneqarsimanerat pillugu nalunaarutigineqarsimasut 2020-miit 2021-mut ikileriarsimanerat.

Tamanna skemami tulliuuttumi takuneqarsinnaavoq. Ajorluartumilli meeqqat persuttarneqarsimasut pillugit nalunaarutit aamma angerlarsimaffinni meerartalinni eqqis-siviillioartarnerit amerlanerulersimapput.

Nalunaarutit marloriaatinngornerat borgmesterip qisuariarfigai:

Alianarpoq – kisianni aamma pitsaaquteqarpoq

Kommune Kujallermit nalunaarutit amerleriarujussuarnerat alianarpoq, kisianni aamma amerlanerusut meeqqanik ajornartorsiortunik naammattuugaangamik nalunaaruteqartalerat pitsaasuvoq, borgmesteri oqarpoq.

Kommune Kujallermit meeqqat ernumagalugit nalunaaruteqarnerit marloriaataat sinnerlugit amerlisimapput, kalaal-it-danskillu isumaginnikkut suleqatigiinneranni killiffimmik nalunaarusiap tamanna takutippaa.

Borgmester Stine Egedep (IA) kisitsisit maanna qisuariarfigai. Tamanna ajortortaqaarlunilu pitsaasortaartoq, Sermitsiaq.AG-mut oqarpoq.

- Taamatut ineriartortoqartillugu soorunami alianartuaannarpoq. Nalunaarutigineqartartut amerleriarnert erseqqissaatisariaqarparput, taakku 2020-mit 2021-mut marloriaammik amerlipput – kisianni nalunaarutaapput. Meeqqat nalunaarutigineqarsimasut amerlassusaat aamma amerleriarput, kisianni marloriaammiunngitsoq. Meeqqat nalunaarutigineqarsimasut 233-nit 380-inut amerleriarput. Soorunami 147-nik amerlavallaarput, Stine Egede oqarpoq, nangillunilu:

- 18-iniit 23-nut ukiullit isiginiarutsigit 2020-mi nalunaarutigineqartut arfineq-marluupput aamma 2021-mi 16-ullutik. Inuusuttut ajornartorsiuteqartut ajoraluartumik amerliartornerat tamatuma takutippaa.

Nalunaaruteqarnissamut maili ajornannginnerulersitsisoq

Nalunaaruteqartartulli amerleriarneri borgmesterip pitsaasutut isigaa.

- Inuit – tassa imaappoq ilaqutariit, affarlerisat ilaqutaasullu – meeqqanik ajornartorsiortunik takugaangamik, oqartusanut nalunaartoqartarnissaa ilisimanerulersimagaat – tamanna takussutissaavoq.

- Siornatigut ajornakusoorsimanerata tamanna illuatungeraa. 2017-imi nalunaaruteqartarfimmik pilersitsivugut – mailadressimik. Inuit taanna ilikkarpaat, taannalu inunnik isumaginnittoqarfiliappaarnemit ajornannginneruvoq. Kikkut tamarmik oqarasuaatiminnit nalunaaruteqarsinnaapput. Ilaatigut tamakku pissutigalugit kommunitisinni pitsanngoriartoqarpoq, Stine Egede oqarpoq.

Isumaginninnermut pisortat taarserartut ajornakusoor-titsisut

Kommune Kujalleq 2021-mi meeqqat inuusuttullu 0-17-nik ukiullit pillugit 827-nik nalunaaruteqarfigineqarsimasoq, killiffik pillugu nalunaarutip takutippaa – 108 procentinik qaffariaateqaarluni.

Borgmesterip oqarnera naapertorlugu, naak kommuni immaqa meeqqamut ikiuinermik aallartitsereraluartoq, ilaatigut suli nalunaaruteqartoqartartoq aamma apeqqutaasarpoq.

- Oqanngilanga inuit nalunaaruteqartarunnaassasut. Nalunaaruteqartarnertik ingerlatiinnassavaat, borgmesteri oqarpoq, kommunip inunnik isumaginnittoqarfimmi pisortami noqinnissaat ajornakusoortikkaa oqaatigaa, tamatuma lu sulineq pitsaanngitsumik sunniuteqarfigisimavaa.

Akerlianik kommuni Danmarkimit ikiorluarneqarpoq.

- Kommune Kujalleq ukiorpassuit ingerlanerini taarserartunik inunnik isumaginnittoqarfimmi pisortaqaartarpoq.

Tamanna ajornakusoorsimavoq, sulisunullu sunniuteqarpoq. - Avataanit annertuumik ikiorneqarnikuuvugut, sullissisunik amerlasuunik amigaateqaratta. Danmarkimit ikiorneqarput, tassani ikiorsiissuteqarneq ingerlavoq – taamaammat ikiorserluarneqarnikuuvugut, tamannalu nuannaarutigaput.

Atugarliortut siusissukkat paasisarnerinut pitsaanerulissaagut

Kommunimi meeqqat inuusuttullu atugaat pitsaanerulersin-niarlugit qanoq iliuuseqarpisi?

- Ilaatigut kommunini misiliffiusutut politiinik suleqati-giinnissamut isumaqatigiissusiornikuuvugut, inuusuttullu pillugit suliniutit arlallit ingerlapput. Suliniutit ukiut arlaq-angitsut qaangiuppata takuneqarsinnaanissaat neriuutigineqarpoq, borgmesteri oqarpoq, siusissumillu iliuuseqartar-neq pitsanngussasoq oqaatigalugu:

- Tamatuma saniatigut sulisut ilisimasaat piginnaasaallu nukittorsarniapavut – pingaartumik meeqqerivinni, meeqqat mikisut atugarliortut sukkanerusumik iliuuseqarfigisaler-niassagatsigit. Meeqqat atugarliortut qisuariarfigisarnissaan-ut pikkorinnerulerniassammata, sakkussaannik tunisariaqar-pavut.

- Tamannalu aamma meeqqat atuarfimmuut piareersimanerul-nerannik kinguneqassaaq, ilinniartitsisut taamaalillutik politiinatillu tarnip pissusaannik ilisimasalittut suliaq-anginniassammata, Stine Egede oqarpoq.

Opfordring fra landslægen: Pandemien kommer, så blev vaccineret – igen

Landslægeembedet forventer, at COVID-19 kommer tilbage efter sommerferien. Derfor tilbyder naalakkersuisut igen vacciner, men kun til ældre og folk med svagt immunforsvar.

Det er for tidligt at glæde sig. Corona er endnu ikke et overstået kapitel.

Landslægeembedet forventer nemlig, at der i løbet af efteråret og vinteren vil komme en ny smittebølge med COVID-19, hvorfor naalakkersuisut er blevet opfordret til at iværksætte en ny vaccinationsrunde.

Ifølge landslæge Henrik L. Hansen skyldes det, at flere stadig er i risiko for at blive alvorligt syge og dø.

- Vi vil forhindre, at der er nogen, der bliver alvorligt syge og dør af corona. Det gør vi ved at komme med et vaccinationstilbud, som er rettet mod dem, der er i størst risiko for at blive alvorligt syge, siger han til KNR.

Naalakkersuisut har valgt at følge anbefalingen og iværksætter derfor et vaccinationsprogram.

Det skriver naalakkersuisut i en pressemeddelelse.

Kan ikke kontrollere smitten

Det er som udgangspunkt kun personer på 50 år og ældre samt folk med svækket immunforsvar, som får tilbudt vaccination eller revaccination.

- Alder er den største risiko for at blive alvorlig syg. Derfor er det i særdeleshed de ældre, der vil have størst gevinst af at blive vaccineret, siger Henrik L. Hansen.

Tidligere anbefalede landslægeembedet, at børn helt ned til fem år blev vaccineret.

Dengang lød argumentet fra Henrik L. Hansen, at man skulle lade børnene vaccinere, fordi "Det vil nedbringe smitten i samfundet, så vi undgår at belaste sygehusene mere end nødvendigt, og vi kan bevæge os mod en mere normal hverdag".

Men med den viden og erfaring, der er i dag, har landslægen altså ændret holdning:

- Vi ved nu, at vi ikke kan forhindre varianterne, som er i omløb, fordi de er så smitsomme. Vaccinen forhindrer ikke, at sygdommen spreder sig. Vi kan altså ikke forhindre smittespredning af en så smitsom virus, siger Henrik L. Hansen. Han forklarer videre, at beslutningen om at nedskalere vaccinationsprogrammet også hænger sammen med, at unge og raske personer ikke bliver særligt syge, når de bliver smittet med corona. Derfor skal man hele tiden afveje, om en vaccine overhovedet er til gavn for den enkelte:

- Fordelene ved en vaccine, skal være større end ulemperne, siger han.

Sundheds- og plejepersonale og pårørende til personer i øget risiko vil heller ikke blive tilbudt vaccination.

Håber, at folk stadig vil bakke op

Ifølge Henrik L. Hansen har opbakningen til vaccinationsprogrammet i Grønland været rigtigt god. Det er også forklaringen på, at befolkningen er sluppet relativt billigt igennem pandemien.

Derfor håber landslægeembedet også, at der forsat er mange, som vil lægge arm til endnu et stik:

- Blandt dem på 50 år og ældre har opbakningen været rigtig god. Derfor er opfordringen meget klart, at vi håber, at der forsat vil være den opbakning, for at vi kan sikre, at vi også kan komme godt igennem den næste del af pandemien, som vi forventer vil komme, siger Henrik L. Hansen. Vaccinationsprogrammet forventes at starte den 1. oktober 2022.

Praktisk information om lokation og tidspunkt for vaccinationerne vil blive offentliggjort på et senere tidspunkt.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Mitid.dk-mi atortoq atorunnaartoq ajornartoortitsivoq Udgået funktionalitet på mitid.dk skaber udfordringer

Mitid.dk-ni NemID atorlugu MitID-mik atuutsitsilersitsisartoq maanna innuttaasunit atorneqarsinnaajunnaarpoq.

Mitid.dk aqutugalugu nutaamik PIN-kodemik atuutsitsilersitsiniarnermullu kodemik NemID atorlugu pissarsisoqarsinnaanikuvoq, maannali tamanna periarfissaajunnaarpoq.

MitID partnerskabet, MitID-mik piginnittuusut, pinerluttoqarsimanerata kingorna aalajangerput innuttaasut qularnaanerumik nittartakkakut periuseqarsinnaanissaat anguniarlugu periarfissaq atorunnaarsippaat.

Tamanna Kalaallit Nunaanni innuttaasunut passeqanngitsunut aningaaserivinnullu ungasissumi najugalinnut kaalluassaaq.

Innuttaasup MitID-appini annaasimaguniuk, assersuutigalugu mobiileersissimaguni MitID-appimik nutaamik mobiilitaaminut ikkussileruni atuutsitsilersitsisusamik kodemik nutaamik pissarsisinnaavoq. Taamaaliornissaminulli piumasaqaataavoq kalaallit danskilluunniit passiannik chipitalimik peqarnissaq. Innuttaasoq taamak ittumik passeqanngikkuni aningaaserivini saaffigalugu misilissinnaavaa.

Innuttaasup MitID-appiminut PIN-kodeni imaluunniit MitID-mi kodemik takutitsissutiminut kodeni puigorsimaguniuk MitID pillugu ikiorsiivimmuut saaffiginnissapput. Taamaaliornissamulli piumasaqaataavoq innuttaasoq kalaallit danskilluunniit passiannik imaluunniit biilernermut allagartamik peqarnissaat, kiisalu innuttaasoq inuup normuanut tunngasumik apeqqutinut akissuteqarsinnaanissa.

Innuttaasoq passeqanngikkuni biilernermullu allagartanngikkuni aningaaserivimminut saaffiginnilluni misilissinnaavaa.

Innuttaasup MitID-minut Atuisutut-ID-ni puigorsimaguniuk, mitid.dk aqutugalugu NemID atorlugu paasiniaasinnaavoq.

Siunertaavoq innuttaasut kommuni innuttaasunut sullissivinnut ornigullutik ikiorneqartalernissaat. Maannakkulli Kalaallit Nunaanni kommunit MitID pillugu sullissinissaminut periarfissaqanngillat.

Kalaallit Nunaanni innuttaasunut unammilligassat pillugit MitID partnerskabet saaffigineqarnikuvoq, aaqiissutaasinnaasumillu ujartuisoqarpoq.

MitID pillugu sukumiinerusumik uani atuarsinnaavutit:
<https://www.mitid.dk/>

Arlaatigut apeqqtissaqaruit uunga saaffiginnissaatit:
mitid@digst.dk

En funktionalitet på mitid.dk, der hidtil har givet borgere mulighed for at genaktivere MitID ved brug af NemID, kan ikke længere anvendes.

Tidligere var det eksempelvis muligt at få en ny PIN-kode eller aktiveringskode via mitid.dk ved brug af NemID. Det er dog ikke længere muligt.

Det er MitID partnerskabet, der ejer MitID, som har besluttet at fjerne denne funktion på grund af sager med svindel og for at borgerne kan færdes trygt på nettet.

Det har dog givet udfordringer for borgere i Grønland, der hverken har et pas eller bor tæt på en bankfilial.

Hvis borgeren har mistet sin MitID-app, f.eks. hvis telefonen er blevet væk kan man få en aktiveringskode til en ny MitID-app på en ny telefon. Det forudsætter dog, at man har grønlandsk eller dansk pas med chip. Hvis borgeren ikke har et pas kan borgeren forsøge at kontakte sin bank.

Hvis borgeren har glemt PIN-koden til MitID-appen eller adgangskoden til kodeviser eller kodeoplæser, så kan borgeren få en ny PIN-kode eller adgangskode ved at kontakte MitID-supporten. Det forudsætter dog, at borgeren har grønlandsk eller dansk pas eller kørekort, og at borgeren kan svare på CPR-spørgsmål. Hvis borgeren ikke har et pas eller kørekort kan borgeren forsøge at kontakte sin bank.

Hvis borgeren har glemt sit Bruger-ID til MitID, kan borgeren få det oplyst på MitID.dk ved brug af NemID.

På sigt vil det blive muligt for borgere at møde op hos kommunernes borgerservice og få hjælp. Men på nuværende tidspunkt er de grønlandske kommuner ikke klar til at hjælpe med MitID.

MitID partnerskabet er orienteret om udfordringerne for borgere i Grønland og arbejder på en løsning.

Du kan læse mere om MitID: <https://www.mitid.dk/>

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

Nal. 11.00 - 17.00

Oqarasuaat 49 44 60

Misissueqqissaarneq utaqqimaarneqartoq: Immiaaqqat sodavandillu assigiinngitsumik pooqartilugit tuniniarneqarsinnaasariaqarput

Naalackersuisut puukunik utertitsisarnermik aaqqissuussaq aaqqissuuteqqikkusuppaat, siunertamulli naapertuunnerpaamik tamatuma qanoq ingerlanneqarsinnaananik nalilersuineq utaqqimaarlugu.

Innuttaasut immiaaqqanik Heinekeninik qillertuusamik puulinnik imaluunniit sodavandinik to liiteriusunik pisiaqarsinnaalissapat?

2012-imi nalunaarusiami puukunik utertitsisarnermik aaqqissuussaq aaqqissuuteqqinneqartuuppat atuisut immiaaqqanik sodavandinillu akikinnerusunik pisiaqarsinnaalissasut allaaserineqarmalli Naalackersuisuusartut assigiinngitsut tamanna oqallisigisarsimavaat.

Puukunik utertitsisarnermi aaqqissuussaq nutarterneqarsimangilaq, tamannalu piffissanngortoq, Demokraatini siulittaasoq Jens-Frederik Nielsen isumaqarpoq:

- Isumaqarpunga niuerneq killilersorneqanngitsoq sukkanerpaamik pilersinnissaa eqqortuusooq, taamaasilluni Kalaallit atuisut immiaaqqat sodavandillu toqqagassaat amerlanerusut periarfissagilerlugit. Taamatuttaarlumi ullumikkormit akikinnerulertussanik, taanna Naalackersuisunut taamatut allassimavoq.

Naalackersuisup Kalistat Lundip akissuteqarluni ilisimatit-sissutigaa, puukunik utertitsisarnermik aaqqissuusseqqinnissaq anguniagaasoq:

Misissueqqissaarneq ukioq manna naammassineqassangatinneqartoq

- Naalackersuisut puukunik utertitsisarnermik aaqqissuusseqqinnissaq, taamaalillunilu immiaaqqanik sodavandinillu assigiinngitsunik, ullumikkomit amerlanerusunik tuniniaasoq arsinnaalemissaa anguniameqarpoq, naalackersuisooq Kalistat Lund Jens-Frederik Nielsenimut allappoq.

Naalackersuisooq naapertorlugu, misissueqqissaarnermi nuna tamakkerlugu puukunik utertitsisarnermi aaqqissuussasatut nutaatut pilersaarummik saqqummiussisoqassaaq - misissueqqissaarneq Esanimit Avatangiisinut Aningaasateqarfik aningaasaliisoralugu ingerlanneqarsimavoq.

Misissueqqissaarnerup ukioq manna naammassinissaa naatsorsuutigineqarpoq, puukunillu utertitsisarnermi nutaamik toqqaanermi aningaasaqamikkut avatangiisillu eqqarsaatigalugit piujuartitsiviusumik toqqaanissaq pingaartinneqartoq oqaatigineqarpoq.

Akissuteqaataalu naapertorlugu, nalunaarusiaq ukiut qulit matuma siornatigut saqqummiunneqartoq Naalackersuisunit iliuseqarfigneqarniarpoq. Nalunaarusiamimi inerner-niliunneqarsimasut isumaqatigineqarmata:

Nalunaarusiaq: Niuerfimmi unammilleqatigiittoqarpi-anngitsoq

- Utertitsisarnermik pisariillisaaneq atuisunut immiaaqqanik sodavandinillu akikinnerulersitsisinnaasoq Naalackersuisut isumaqataapput.

2012-imi nalunaarusiaq Copenhagen Economics-imit suliarineqarsimavoq, nalunaarusiamilu inerniliunneqarsimalluni suliaqartut, puukunik utertitsisarnermik aaqqissuussap akitsuusiarnermillu aaqqissuussap imminnut ataqatiginnerisa Nuuk Imiup Kitaani immiaaqqanik sodavandinillu niueru-teqartarneranut unammillersinnaaneq akornusertaraat.

Puukunik utertitsisarnermik aaqqissuussaq Avannaarsuarni Tunumilu atuutsinneqanngilaq.

Nuuk Imiup naatsorsuutai misissuataaraanni takuneqarsinnaavoq, taamatut aaqqissuussisoqarsimanagera ingerlatseqatigiiffimmuut suli immikkut iluanaarutaalluuartartoq. 2021-mi 56,5 millioner koruuninik sinneqartoorteqarsimavoq, 218,8 millioner koruuninillu kaaviiartitaqarsimalluni. 56 millioner koruunit piginnittunut, tassa Kommuneqarfik Sermersuumut, Royal Unibrewimut Carlsbergimullu tuniunneqarsimapput.

Nuuk Imeq: Avatangiisinut iluaqutaalluuartoq

Ingerlatseqatigiiffik 44-nik sulisoqarpoq, ukiumoortumillu naatsorsuutini allassimallugu, puukunik utertitsisarnermi allanguiniarluni suliaqartoqarnera Nuuk Imermut siunissami atugassarititaasussat pillugit nalorninartorsiortitsisoqalersimasooq.

Nuuk Imermit erseqqissaassutigineqarpoq, puukunik utertitsisarnermik maanna aaqqissuussaq avatangiisinut iluaqutaalluartuusooq:

- Puukunik utertitsisarnermik aaqqissuussaq qularnaveeqqutitalik ukiut ingerlaneranni avatangiisinut pitsaasumik sunniuteqarsimavoq, aaqqissuussarmi malillugu atuisut pisi-niarfiillu puukunik utertitsisarnissamut kajumissuseqarluar-simapput. 2021-mi puukut 98,2 procentii utertinneqarsimasut, Nuuk Imeq ukiumoortumik naatsorsuutimini allappoq.

Permien & Permien

Tlf.: 49 45 85 Postboks 148 3920 QAQORTOQ E-mail: info@permien.dk
En god service -det sætter vi nemlig en ære i

Nye Åbningstider

fra 07:00 til 17:00

Fra mandag til og med fredag

lukket lørdag & søndag

CANON har altid et godt tilbud for udskiftning
af din multifunktionsprinter.

Den komplette digitale løsning, der dækker virksomhedernes behov
- et valg med service og kopitonerer, du ikke kommer til at fortryde

Bordprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A4
Hastighed 25 print/min

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A6 – SRA3
Hastighed 30 print/min

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi
Papirformat A6 – SRA3
Hastighed 50 print/min

Kontakte din lokale servicepartner

Takuss'! Vi ses!

Din KOPI-SERVICE i Kujataani

" Ullormut naatitat
inerititalu arfinillit
nerisarnissai
eggaamasarpigit? "

" HUSKER du at spise 6 frugter
og grøntsager om dagen? "

- Laali

